

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

අදියර III විභාගය - 2021 ජූලි

යෝජිත උත්තර

(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය (FAR)

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
නො. 540 , පූජ්‍ය මුරුත්තෙට්ටුවේ ආනන්ද නාහිමි මාවත,
නාරාහේන්පිට, කොළඹ 05.
දුරකථන : 011-2-559 669

මෙය අධ්‍යාපන හා පුහුණු කිරීමේ අංශයේ ප්‍රකාශනයකි

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය
අදියර III විභාගය - 2021 ජූලි
(301) මූල්‍ය වාර්තාකරණය
යෝජිත උත්තර

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතරකි
 (මුළු ලකුණු 20)

A කොටස

පළමුවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණයේ දී ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිය රාමුව

(a) වාර්ෂික වාර්තාවක ඇතුළත් මූල්‍ය නොවන තොරතුරු

- 1 ආයතනික පාලනය (Corporate Governance)
- 2 තිරසාර වාර්තාකරණය (Sustainability Reporting)
- 3 පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු වාර්තා (Environment Impact Assessment Reports)
- 4 අල්ලස් විරෝධී ප්‍රතිපත්ති (Anti-bribery Policies)
- 5 ව්‍යාපාරයට බලපාන ආර්ථික සාධක (Economic Factors Affecting for Business)
- 6 ආයතනික සමාජ වගකීම (Corporate social responsibility /CSR)
- 7 අවදානම් වාර්තා (Risk Reports)
- 8 සේවකයින්ට අදාළ කරුණු (Employee Matters)

(ලකුණු 03 යි)

(b) ඒකාබද්ධ වාර්තාකරණයේ අරමුණු

- 1 වඩා කාර්යක්ෂම සහ සඵලදායී ලෙස ප්‍රාග්ධනය වෙන් කිරීම සඳහා මූල්‍ය ප්‍රාග්ධනය සපයන්නන් හට ලබාගත හැකි තොරතුරුවල ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම.
- 2 විවිධ වාර්තාකරණ ප්‍රමිත ඇති කරන හා කාලයක් සමඟ වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමේ ආයතනයක් සතු හැකියාවට බලපාන ප්‍රමාණාත්මක සියලු ආකාරයේ සාධක සන්නිවේදනය කරන සාංගමික වාර්තාකරණයට වඩා හොඳින් එකිනෙකාට සම්බන්ධ වූ කාර්යක්ෂම ප්‍රවේශයක් ලබා දීම.
- 3 ප්‍රාග්ධනවල බහුවිධ ප්‍රවේශය සඳහා (මූල්‍ය, නිෂ්පාදිත, ස්වභාවික සහ මානව ප්‍රාග්ධනය යනාදී) වගවීම සහ නියෝජ්‍යත්වභාවය (භාරකාරත්වය) වැඩි දියුණු වීම සහ ඔවුන් අතර අන්‍යෝන්‍ය රැඳියාව පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා දීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- 4 කෙටි කාලීන, මධ්‍යකාලීන හා දිගුකාලීන වශයෙන් වටිනාකම් නිර්මාණය කිරීමට අවධානය යොමු කරන ඒකාබද්ධ සිතුවිලි, තීරණ ගැනීම සහ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සහාය වීම.

(ලකුණු 02 යි)

(මුළු ලකුණු 05)

දෙවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 (1 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a) ශ්‍රී ලංකා සුදකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාවේ පරමාර්ථ

- 1 සුදකුම්පත් ක්‍රමවත් හා සාධාරණ ආකාරයට නිකුත් කළ හැකි හා වෙළඳාම් කළ හැකි වෙළඳපොලක් බිහිකිරීම හා පවත්වාගෙන යෑම.
- 2 ආයෝජකයින් ආරක්ෂා කිරීම.
- 3 තැරැව්කරුවෙකු තම ගිවිසුම්මය බැඳීම් ඉටු කිරීම හේතුවෙන් ඇතිවන මුදල් අලාභ වලින් ආයෝජකයින් ආරක්ෂා කිරීම පිණිස වූ වන්දි අරමුදලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 4 සුදකුම්පත් වෙළඳපොල විධිමත් කිරීම හා එවැනි වෙළඳපොල වෘත්තීය ප්‍රමිත පවත්වාගෙන යන බව සහතික කිරීම.

(ලකුණු 02 යි)

(b) ශ්‍රී ලංකා සුදකුම්පත් හා විනිමය කොමිෂන් සභාවේ වගකීම් හා කාර්යයන්

- 1 සංස්ථාපිත ආයතනයකට ව්‍යාපාර වස්තු විනිමය ස්ථානයක් ලෙස මෙහෙයුම් කටයුතු කිරීමට, බලපත්‍ර ප්‍රදානය කිරීම හා බලපත්‍ර අවලංගු කිරීමේ බලය හා ඒවායෙහි ව්‍යාපාර කටයුතු නිසි පරිදි කෙරෙන බවට සහතික වීම.
- 2 කළමනාකරණ සමාගමකට ඒකක භාරයන් පවත්වාගෙන යෑමට බලපත්‍ර ප්‍රදානය කිරීම හෝ බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම හා එවැනි ඒකකභාරවල ව්‍යාපාරික කටයුතු නිසි පරිදි පවත්වාගෙන යන බව සහතික කිරීම.
- 3 බලපත්‍රලත් ව්‍යාපාර වස්තු තැරැව්කරුවන් හෝ බලපත්‍රලත් ව්‍යාපාර වස්තු ගනුදෙනු කරන්නන්ට ඔවුන්ගේ ගිවිසුම් බැඳීම් ඉටු කිරීමට අසමත්වීම හේතුවෙන් යම් ආයෝජන පිළිබඳ පැන නගින මුදල් අලාභ සම්බන්ධයෙන් වන්දි ප්‍රදානය කිරීම.
- 4 සුදකුම්පත් වෙළඳපොල වර්ධනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් රජයට උපදෙස් දීම හා රජයේ ප්‍රතිපත්ති හා වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 5 ආයෝජකයින් ආරක්ෂාව සඳහා යම් නිශ්චිත සුදකුම් වල ලැයිස්තුගත කිරීම අවලංගු කිරීම හෝ අත්හිටුවීම.
- 6 සමාගම් පනතේ 227 වන වගන්තිය ප්‍රකාර පැවරී ඇති බලය මත යම් පුද්ගලික සීමිත සමාගමකට පොදු සීමිත සමාගමක් බවට පත්වන ලෙස සමාගම් රෙජිස්ටාර්වරයා ගෙන් ඉල්ලා සිටීම.
- 7 මහජනතාවගේ යහපත පිණිස යම් ව්‍යාපාර වස්තු විනිමය ස්ථානයක පරිපාලනය හා කළමනාකරණ සමාගම් වල ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව සෝදිසි කිරීම් පැවැත්වීම හා වාර්තා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඔවුන්ට නියම කිරීම.
- 8 විනිමය ස්ථානවල තැරැව්කරුවන්ගේ, වෙළෙන්දන්ගේ හෝ ඒකකභාරවල කළමනාකරණ සමාගම් වල ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳව සෝදිසි කිරීම පැවැත්වීම හා වාර්තා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ඔවුන්ට නියම කිරීම.

(ලකුණු 03 යි)

(මුළු ලකුණු 05)

තුන්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 01 - පාලන ව්‍යුහය, ගිණුම්කරණයේ දී ආචාරධර්මවල ඇති වැදගත්කම සහ මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ සංකල්පනාත්මක ආකෘතිමය රාමුව

(a)

ප්‍රාග්ධන මූල්‍ය සංකල්පය

ප්‍රාග්ධන මූල්‍ය සංකල්පය යටතේ ආයෝජනය කළ මුදල් ප්‍රමාණය ආයෝජිත ප්‍රාග්ධනයෙහි ක්‍රය ශක්තිය හා සමාන ලෙස සලකන අතර එය ව්‍යාපාරයක හිමිකම් හෝ ශුද්ධ වත්කම් හා සමාන වේ.

භෞතික ප්‍රාග්ධනය නඩත්තු කිරීමේ සංකල්පය

ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යෑමට බලාපොරොත්තු වන ප්‍රාග්ධනය නිර්වචනය කිරීමේ පදනම අනුව ප්‍රාග්ධන නඩත්තු කිරීමේ සංකල්පය තීරණය වේ. එයට හේතුව ප්‍රාග්ධන සංකල්පයන් සහ ලාභ සංකල්පය අතර සම්බන්ධයක් පවතින හෙයිනි. ප්‍රාග්ධනය නඩත්තු කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට වඩා වැඩියෙන් සිදුවන වත්කම් ගලා ඒම් ලාභය ලෙස හඳුනා ගන්නා අතර එය ප්‍රාග්ධනය මත ප්‍රතිලාභයක් ලෙස ද සැලකේ. එහෙයින් මෙහිදී ලාභය යනු ආදායම් එකතුවෙන් වියදම් අඩුකළ පසු ඉතිරිවන ශුද්ධ අගයයි.

(ලකුණු 03 යි)

(b)

අඛණ්ඩ පැවැත්ම සංකල්පය

ව්‍යාපාරයක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කරන්නේ නම් ව්‍යාපාරය පවත්නා ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් දුර දක්නා අනාගත කාලයක් සඳහා අඛණ්ඩව මෙහෙයුම් කටයුතුවල යෙදෙන්නේ යැයි උපකල්පනය කරමිනි. එමනිසා නුදුරු අනාගතයේදී අදාළ ව්‍යාපාරයේ මෙහෙයුම් කටයුතු ඇවරකරණයට භාජනය කිරීමක් හෝ ප්‍රමාණාත්මක ලෙස අඩු කිරීමට බලාපොරොත්තුවක් නොමැති බව උපකල්පනය කරනු ලැබේ.

(ලකුණු 02 යි)

(මුළු ලකුණු 05)

හතරවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

- කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුව ණය ගැනුම් පිරිවැය දරන අවස්ථාවේ දී ලාභ හෝ අලාභ ගිණුමට හර කළ යුතු අතර සුදුසුකම් ලබන වත්කමට අදාළව ප්‍රාග්ධනික නොකළ යුතුය.
- කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුව පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි යන දෙකෙන් අඩු අගයට තොග ආගන්තය කළ යුතු වේ.
- කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායකයින් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත වලට අනුව එලදායී ජීව කාලයේ වෙනස ඇස්තමේන්තුවේ වෙනසක් ලෙස සලකා වර්තමානයේ සිට අනාගතයට ගැලපිය යුතුය.

(මුළු ලකුණු 05)

A කොටසෙහි අවසානය

පස්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 03 - (2 කොටස) ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

සීමාසහිත එන්ටිව් ප්‍රවීණ්ස් පෞද්ගලික සමාගම
2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය

(රු.'000)

මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්හි මුදල් ප්‍රවාහයන් බදු අයකිරීමට පෙර ශුද්ධ ලාභය (W1)		1,890
ගැලපුම්		
ක්ෂය (3,250 – 2,200)	1,050	
පොලී වියදම	300	
පාරිතෝෂක සඳහා වෙන් කිරීම (2,400 – 2,100)	300	
ගෙවූ ආදායම් බදු (W3)	200	1,850
කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම් වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය		3,340
කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම්		
තොගය (වැඩිවීම) අඩුවීම	700	
ණයගැතියෝ (වැඩිවීම) අඩුවීම	(460)	
ණයහිමියෝ වැඩිවීම (අඩුවීම)	380	620
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		3,960
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්හි මුදල් ප්‍රවාහයන්		
දේපල, පිරිසත හා උපකරණ මිලට ගැනීමට ගෙවූ මුදල් (18,500-14,000)	(4,500)	
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		(4,500)
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්හි මුදල් ප්‍රවාහයන්		
ගෙවූ ලාභාංශ	(200)	
ගෙවූ ණය	(400)	
ගෙවූ ණය පොලී (W2)	(460)	
මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් තුළින් ජනනය වූ ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහය		(1,060)
මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ හි සිදු වූ ශුද්ධ වෙනස		(1,600)
කාලපරිච්ඡේදය ආරම්භයේදී මුදල් හා මුදල් වලට සමාන දෑ		2,100
කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේදී මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ		500

W1 - බදු අය කිරීමට පෙර ශුද්ධ ලාභය

ශුද්ධ ලාභය (4,200 – 2,700)	1,500
ගෙවූ ආදායම් බදු	190
ගෙවූ ලාභාංශ	200
	1,890

W2

ගෙවූ ණය පොලී ගිණුම	
මුදල්	460
ශේ / ප / ගෙ	220
	<u>680</u>

W3

ගෙවිය යුතු බදු ගිණුම	
මුදල්	200
ශේ / ප / ගෙ	410
	<u>610</u>

(මුළු ලකුණු 10)

හයවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a)

	ස්ථාවර මිල		වෙන් කළ මිල
මෘදුකාංග	300,000	55.56%	333,333
නඩත්තු	<u>240,000</u>	44.44%	<u>266,667</u>
	<u>540,000</u>		<u>600,000</u>

2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

මෘදුකාංග	333,333
නඩත්තු (266,667/2)	<u>133,333</u>
	<u>466,666</u>

2022 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

නඩත්තු	<u>133,333</u>

හෝ

හර . මුදල්	600,000	
බැර. විකුණුම් අත්තිකාරම්		600,000
(විකුණුම් අත්තිකාරම් 600,000 ගිණුම් ගත කිරීම)		

හර. විකුණුම් අත්තිකාරම්	466,666	
බැර. විකුණුම් - මෘදුකාංග		333,333
බැර. විකුණුම් - නඩත්තු		133,333
(2021 වර්ෂය සඳහා අයභාරය ගිණුම් ගත කිරීම)		

හර. විකුණුම් අත්තිකාරම්	133,333	
බැර. විකුණුම් - නඩත්තු		133,333
(2022 වර්ෂය සඳහා අයභාරය ගිණුම් ගත කිරීම)		

(ලකුණු 06)

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(b)

	(රු.'000)
පිරිවැය	10,000
2020.04.01 දිනට ක්ෂය	<u>(4,000)</u>
2020.04.01 දිනට ධාරණ අගය	6,000
ඇස්තමේන්තුගත ඵලදායී ජීව කාලය	අවුරුදු 8
2020.04.01 දින සිට ඉදිරියට ක්ෂය	6,000/8
වර්ෂය සඳහා ක්ෂය	<u>750</u>
	(ලකුණු 04)
	(මුළු ලකුණු 10)

හත්වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 02 (2 කොටස) - මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අදාළ නියාමන අවශ්‍යතාවන් සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අනුව භාවිත කිරීමේ හා ඒවා හෙළිදරව් කිරීමේ අවශ්‍යතාවන්

(a)

අපේක්ෂිත ප්‍රයෝජනය සඳහා හෝ නැවත විකිණීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍යයෙන්ම සැලකිය යුතු කාලසීමාවක් ගතවන වත්කමකි.

උදා-

- ගොඩනැගිලි ඉදිකර ගැනීම
- නිෂ්පාදන පිරියත
- තොග බල උත්පාදන පහසුකම්
- තොග
- අස්පාශ්‍ය වත්කම් යටිතල පහසුකම් පාලම් සහ දුම්රිය මාර්ග

(ලකුණු 04)

(b)

ණයකර	(100*100)	10,000	10%	1,000
බැංකු ණය		5,000	12%	<u>600</u>
මුළු පොලිය				1,600
ප්‍රාග්ධනිත අනුපාතය		1,600/15,000	=	10.67%
පොලිය		12,000 * 10.67% * 9/12	=	960.30
ප්‍රාග්ධනිත කළ යුතු පොලිය		960.30 - 160	=	<u>800.3</u>

(ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 10)

B කොටසෙහි අවසානය

අටවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේදය 03 (1කොටස) - ප්‍රසිද්ධ කිරීම සඳහා වූ සීමිත වගකීමක් සහිත සමාගමක මූල්‍ය ප්‍රකාශන

(a)

සී/ස නසීන් සමාගම
2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලාභා/ලාභ සහ වෙනත් විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

			(රු.'000)
විකුණුම්	සටහන්		100,400
විකුණුම් පිරිවැය			<u>(67,760)</u>
දළ ලාභය			32,640
වෙනත් ආදායම්	01		<u>3,540</u>
			36,180
වියදම්:			
බෙදාහැරීමේ වියදම් (W7)		(9,650)	
පරිපාලන වියදම් (W7)		(14,065)	
වෙනත් වියදම්		-	
මූල්‍ය වියදම්	02	<u>(1,048)</u>	(24,763)
බදු පෙර ලාභය			11,417
බදු (W6)			(1,500)
වසරේ බදු පසු ලාභය			9,917
අනෙකුත් විස්තීරණ ආදායම්			-
මුළු විස්තීරණ ආදායම්			<u>9,917</u>

(ලකුණු 10)

(b)

සී/ස නසීන් සමාගම
2020 මාර්තු 31 දිනට
මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

			(රු.'000)
ජංගම නොවන වත්කම්	සටහන්		
දේපල, පිරිසත හා උපකරණ			35,000
ජංගම වත්කම්			
තොගය		8,920	
වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ	03	13,380	
කලින් කළ ගෙවීම්		900	
මුදල් හා මුදල්වලට සමාන දෑ		805	24,005
මුළු වත්කම්			<u>59,005</u>

හිමිකම් හා වගකීම්			
<u>හිමිකම් හා රඳවාගත් ලාභ</u>			
ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය		7,000	
රඳවාගත් ලාභ		37,056	
මුළු හිමිකම්			44,056
<u>ජංගම නොවන වගකීම්</u>			
කල්බදු වගකීම (2,524 -528) (W4)		1,996	
බැංකු ණය (3,600/2)		1,800	
සේවක ප්‍රතිලාභ	04	1,750	5,546
<u>ජංගම වගකීම්</u>			
වෙළඳ ගෙවිය යුතු දෑ		6,800	
උපචිත වියදම්		55	
කල්බදු වගකීම - ජංගම කොටස(W4)		528	
බැංකු ණය		1,800	
ගෙවිය යුතු බදු (W6)		220	9,403
මුළු හිමිකම් හා වගකීම්			59,005

(ලකුණු 09)

(c)

සී/ස නසීන් සමාගම
2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශනය

විස්තරය	ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය	රඳවාගත් ලාභය	එකතුව
2020.04.01 දිනට ශේෂය	7,000	28,139	35,139
ලාභය		9,917	9,917
ගෙවූ ලාභාංශ		(1,000)	(1,000)
2021.04.01 දිනට ශේෂය	7,000	37,056	44,056

(ලකුණු 02)

(d)

සී/ස නසීන් සමාගම
2021 මාර්තු 31 දිනට
දේපල, පිරිසක හා උපකරණවල වෙනස්වීම් ප්‍රකාශනය

(රු.'000)

විස්තරය	ඉඩම්	ගොඩනැගිලි	පිරිසක හා යන්ත්‍ර	මෝටර් රථ	වත්කම් භාවිතා කිරීමේ අයිතිය	එකතුව
පිරිවැය						
2020.04.01 දිනට ශේෂය	25,000	12,500	6,250	9,600	-	53,350
එකතුකිරීම්	-	-	-	-	5,000	5,000
ඉවත්කිරීම්	-	-	-	(9,600)	-	(9,600)
2021.04.01 දිනට ශේෂය	25,000	12,500	6,250	=	5,000	48,750

සමුච්චිත ක්ෂය						
2020.04.01 දිනට ශේෂය	-	7,500	3,750	5,000	-	16,250
වසරේ ක්ෂයවීම්	-	250	1,250	1,440	1,000	3,940
ඉවත්කිරීම්	-	-	-	(6,440)	-	(6,440)
2021.03.31 දිනට ශේෂය	-	7,750	5,000	-	1,000	13,750
2021.03.31 දිනට ධාරණ අගය						<u>35,000</u>

(ලකුණු 04)

සටහන 01 - වෙනත් ආදායම්

මෝටර් රථ ඉවත් කිරීමෙන් ලද ලාභය (W1)	1,340
බොල්ණය අධි වෙන් කිරීම (W5)	<u>2,200</u>
එකතුව	<u>3,540</u>

සටහන 02 - මූල්‍ය වියදම්

කල්බදු පොලී (W3)	330
පොලිය	<u>718</u>
එකතුව	<u>1,048</u>

සටහන 03 - වෙළඳ ලැබිය යුතු දෑ

ණය ගැතියෝ (14,180-300)	13,880
ණය ගැතියන් සඳහා වෙන් කිරීම (W5)	(500)
එකතුව	<u>13,380</u>

සටහන 04 - පාරිකෝෂිත

2020.04.01 දිනට ශේෂය	1,250
වසරට අදාළ පාරිකෝෂිතය	<u>500</u>
2021.04.01 දිනට ශේෂය	<u>1,750</u>

පෙර වැඩ

W1

මෝටර් රථ ඉවත් කිරීමේ ගිණුම

පිරිවැය	9,600	මුදල්	4,500
ලා/ලා	1,340	සමුච්චිත ක්ෂය	6,440
	<u>10,940</u>		<u>10,940</u>

W2 - ක්ෂය

	පිරිවැය	ජීව කාලය	වසරේ ක්ෂයවීම්	සමු.ක්ෂය 2021.04.01	සමු.ක්ෂය
ගොඩනැගිලි	12,500	50	250	7,500	7,750
පිරියත හා යන්ත්‍ර	6,250	5	1,250	3,750	5,000
මෝටර් රථ	9,600	5	1,440*	5,000	-
වත්කම් භාවිතා කිරීමේ අයිතිය	5,000	5	1,000	-	1,000
			<u>3,940</u>		

$$* \frac{9,600}{5} \times \frac{9}{12} = \underline{1,440}$$

W3 - කල්බදු පොලී

	වර්ෂය ආරම්භයේ ප්‍රාග්ධනය	පොලිය @11%	වාරිකය	ප්‍රාග්ධනය ගෙවීම්	වර්ෂය ආවසානයේ ප්‍රාග්ධනය
Y1	3,000	330	806	476	2,524
Y2	2,524	277.64	806	528	1,995.64
Y3	1,995.64	219.52	806	586.47	1,409.16
Y4	1,409.16	155.00	806	650	758
Y5	758	83	806	723	

W4

කල්බදු වගකීම

අත්තිකාරම්	2,000	මෝටර් රථ	5,000
වාරිකය	806	පොලිය (W3)	330
ශේ / ප / ගෙ	2,524		
	<u>5,330</u>		<u>5,330</u>

W5

ණය ගැතියන් සඳහා වෙන් කිරීම

ණයගැතියෝ	300	ශේ / ඉ / ගෙ	3,000
ලා/ලා	2,200		
ශේ / ප / ගෙ	500		
	<u>3,000</u>		<u>3,000</u>

W6

ගෙවිය යුතු බදු

මුදල්	2,000	ශේ / ඉ / ගෙ	720
ශේ / ප / ගෙ	220	ලා/ලා	1,500
	<u>2,220</u>		<u>2,220</u>

W7 වියදම් වර්ගීකරණය

	බෙදාහැරීමේ වියදම්	පරිපාලන වියදම්
ශේෂ පිරික්සුමට අනුව ශේෂය	7,210	10,240
ක්ෂය - ගොඩනැගිලි		250
ක්ෂය - පිරියත හා යන්ත්‍ර		1,250
ක්ෂය - මෝටර්	1,440	
ක්ෂය - වත්කම් භාවිතා කිරීමේ අයිතිය කුලී	1,000	300
අන්තර් ජාල හා දුරකථන		55
පාරිතෙ		500
අධ්‍යක්ෂක ගාස්තු		1,200
විගණන ගාස්තු		270
	9,650	14,065

(මුළු ලකුණු 25)

නවවන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 05 (2 කොටස) - ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය

(a)

කීර්තිනාමය ගණනය කිරීම

	(රු.'000)
ආයෝජන	42,000
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම	6,000
	48,000
අඩු කළා - ශුද්ධ වත්කම්වල සාධාරණ අගය	(45,000)
කීර්තිනාමය	3,000

(ලකුණු 04)

(b)

සී/ස සින්දු පොදු සමාගම
2021 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා
ලාභා/ලාභ සහ වෙනත් ඒකාබද්ධ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය

		(රු.'000)
විකුණුම් (57,400 + 13,602 - 10,000)		61,002
විකුණුම් පිරිවැය (36,200 + 7,248 - 10,000 + 800)		(34,248)
දළ ලාභය		26,754
වෙනත් ආදායම්:		
උපාදේශන සේවා ආදායම (300-300)	-	
වෙනත් ආදායම් (1,200 + 1,000 - 1,000)	1,200	1,200
		27,954
වියදම්		
බෙදාහැරීමේ වියදම් (7,200 + 1,170)	(8,370)	
පරිපාලන වියදම් (4,680 + 2,580 - 300-200)	(6,760)	
මූල්‍ය වියදම් (690 + 210)	(900)	(16,030)
බදු පෙර ලාභය		11,924
බදු (180 + 30)		(210)
වසරේ ලාභය		11,714
බෙදාහැරීම		
මවු සමාගම		11,401
පාලනයට යටත් නොවන හිමිකම (3,364 – 800 – 1,000**) × 20%		313
එකතුව		11,714

අන්තර් සමාගම් විකුණුම්

$$\frac{8,000}{100} \times 125 = \underline{10,000}$$

තොග මත උපලබ්ධි නොවූ ලාභ

$$\frac{4,000}{120} \times 25 = \underline{800}$$

** මාරු කරන ලද යන්ත්‍රයට අදාළ ක්ෂය

$$\frac{4,000 - 3,000}{5} = \underline{200}$$

(ලකුණු 09)
(මුළු ලකුණු 13)

10 වන ප්‍රශ්නය සඳහා යෝජිත උත්තර :

පරිච්ඡේද 04 - මූල්‍ය හා මූල්‍ය නොවන දත්ත සහ තොරතුරු අර්ථකථනය කිරීම

(a)

(i) දළ ලාභ අනුපාතය = දළ ලාභය/විකුණුම් * 100

$$= \frac{112,600}{378,500} \times 100 = \underline{29.75\%}$$

(ii) ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය = බදු පසු ලාභය / විකුණුම් * 100

$$= \frac{43,780}{378,500} \times 100 = \underline{11.57\%}$$

(iii) ජංගම අනුපාතය = ජංගම වත්කම් : ජංගම වගකීම්

$$= \frac{74,700}{1.78} : \frac{42,000}{1}$$

(iv) ණය ගැති එකතු කිරීමේ කාලය = සාමාන්‍ය ණයගැතියෝ/ ණයට විකුණුම් * 365

$$= \frac{(39,000+38,200)/2}{378,500} \times 365$$

= දින 37

(v) තොග නේවාසික කාලය = සාමාන්‍ය තොගය / විකුණුම් පිරිවැය * 365

$$= \frac{(29,000+32,500)/2}{265,900} \times 365$$

= දින 42

$$\begin{aligned}
 \text{(vi) පොළී ආවරණ අනුපාතය} &= \frac{\text{පොළී හා බදු ගෙවීමට පෙර ලාභය}}{\text{වාර්ෂික පොළිය}} \\
 &= \frac{44,730 + 8,200}{8,200} \\
 &= \frac{59,930}{8,200} \\
 &\equiv \underline{6.45}
 \end{aligned}$$

(ලකුණු 06)

(b)
ලාභදායීත්වය

දළ ලාභ අනුපාතය

සමාගමේ දළ ලාභ අනුපාතය 29.75% ක් වූ නමුත් කර්මාන්තයේ සාමාන්‍ය දළ වශයෙන් 5% කින් වැඩි වේ. සමාගමේ භාණ්ඩ අඩු මිලකට අලෙවි කරන බව හෝ ඒකකයක නිෂ්පාදන පිරිවැය එහි සම ව්‍යාපාර වලට වඩා වැඩි බව ඇගවේ. විකුණුම් පිරිවැය වැඩිවීම හෝ විකුණුම් අඩුවීම දළ ලාභය පහත වැටීමට හේතු වේ. පිරිවැය සංයුතිය විමර්ශනය කිරීම ඉතා වැදගත් වන අතර වැඩි මිලට භාණ්ඩ විකිණීමේ හැකියාව තක්සේරු කළ යුතුය. නිසි නිෂ්පාදන ප්‍රචාරණ සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් හරහා මෙය කළ හැකිය.

ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය

සමාගමේ ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය කර්මාන්තයේ අනුපාතයට සමාන වේ. මෙය ඉතා ඉහළ අනෙකුත් ආදායම් නිසා විය හැක. සාමාන්‍යයෙන් මෙය පුනරාවර්තනය නොවන අතර ලාභදායීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා එවැනි මූල්‍ය පවත්වාගෙන යෑමේ හැකියාව සොයා බැලිය යුතුය.

දුවයිලතාවය

ජංගම අනුපාතය

ජංගම අනුපාතය කර්මාන්තයෙන් ආන්තික සෘණ අපගමනයක් පෙන්නුම් කරයි (2.5:1) . නමුත් මෙය විශේෂ අවධානයක් යොමු කිරීමට ප්‍රශ්නයක් නොවේ. පිළිගත් ජංගම අනුපාතය 2:1 වේ. ණය ගැතියන්ගේ එකතු කිරීමේ අනුපාතය සිත් ඇදගත්තාවූ ද එවැනි දැඩි මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් පවත්වාගෙන යෑම ණය අලෙවියට බලපායි. මෙය ලාභය අඩු වීමට හේතු වේ. සමාගමේ ජංගම අනුපාතය අඩුවේ. මෙයින් සමාගමට කාරක ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණය කිරීමේ ගැටළුවක් පවතින බව පෙන්නුම් කරයි.

කාර්යක්ෂමතාව

ණය එකතු කිරීමේ කාලය

කර්මාන්තයේ සාමාන්‍ය හා සසඳන විට ණය එකතු කිරීමේ කාලය අඩුය. එය දින 37 ක් වේ. සමාගමේ ණය එකතු කිරීමේ කාලය ඉතා හොඳ වේ. කර්මාන්තය හා සන්සන්දනය කරන විට ණය ගැතියන්ගෙන් හිඟ මුදල් එකතු කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාව වැඩිය.

තොග නේවාසික කාලය

කර්මාන්තයේ සාමාන්‍ය හා සසඳන විට තොග නේවාසික කාලය ඊට ඉතා ආසන්න වේ. එබැවින් සමාගමේ තොග නේවාසික කාලයේ කාර්ය සාධනය කර්මාන්තයේ කාර්ය සාධනයට සමාන වේ.

පොළී ආවරණ අනුපාතය

කර්මාන්තයේ සාමාන්‍යට වඩා සමාගමේ පොළී ආවරණ අනුපාතය වැඩිය. මෙය ණය සුරක්ෂිතභාවය පෙන්නුම් කරයි. මෙය ඉහළ නම් සමාගම ණය කළමනාකරණය කළ යුතුය. එවිට විශාල ලෙස ණය පොළී ගෙවීමට සිදු වේ.

සමස්තයක් ලෙස සමාගමේ තත්වය කර්මාන්තයේ මට්ටමට සමාන වේ.

(ලකුණු 06)
(මුළු ලකුණු 12)

C කොටසෙහි අවසානය

Notice:

These answers compiled and issued by the Education and Training Division of AAT Sri Lanka constitute part and parcel of study material for AAT students.

These should be understood as Suggested Answers to question set at AAT Examinations and should not be construed as the “Only” answers, or, for that matter even as “Model Answers”. The fundamental objective of this publication is to add completeness to its series of study texts, designs especially for the benefit of those students who are engaged in self-studies. These are intended to assist them with the exploration of the relevant subject matter and further enhance their understanding as well as stay relevant in the art of answering questions at examination level.

© 2021 by the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka). All rights reserved. No part of this document may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise without prior written permission of the Association of Accounting Technicians of Sri Lanka (AAT Sri Lanka)